

La bossue

སྐྱར་བྱ་གཅིག་ནི།

L'histoire de l'autre bossue

Voici une histoire que le Bienheureux conta lorsqu'il séjournait à Śrāvastī.

སྐྱར་གཞི་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན་བཞུགས་དྲི།

Cette histoire [fut contée] alors que le Bienheureux séjournait à Śrāvastī.

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal. Un jour, elle pensa : «

དེའི་ཚེ་དག་སྐྱོང་མ་ཚོན་མོ་དག་འཕོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་སྐྱོང་མ་འི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་པོའི་ཀླན་དག་འར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདུག་པ་
ལས་།

À cette époque, la nonne Sthūlanandā vivait dans la nonnerie du Jardin Royal.

ཕྱི་ཞིག་ན་དེའི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་

Un jour, elle pensa : «

Les grandes auditrices, les anciennes qui sont douées de pouvoirs surnaturels vont à Videha, le continent de l'Est. Elles vont aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest. Elles vont dans le monde des Trente-Trois Dieux, et dans les contrées riches, prospères et heureuses où les moissons sont bonnes et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Elles y reçoivent de nombreux aliments purs et nobles, reviennent ici et les consomment.

ཉན་ཐོས་ཆེན་མོ། གནས་བརྟན་མ་གནས་བརྟན་མ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩུ་འཕུལ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩུ་འཕུལ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> གྲིས་
འདི་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཡང་སོང་།

Les grandes auditrices, les anciennes, les anciennes douées de pouvoirs surnaturels partent toutes d'ici vers Videha, le continent de l'Est.

བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟན་དང་རྩལ་གྱི་བན་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> ལང་སྟོད་དང་སུམ་བུ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> རྩུ་འཕུལ་པ་འི་ལྷ་ཡུལ་དང་གཞན་ཡང་ལྷོངས་འབྱོར་པ་དང་
རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལེགས་པ་དང་སྒྲིབ་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་ལྷོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་

Elles partent aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ཁ་ཟས་གཙང་ <«ཞལ་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> མ་བཟང་པོ་མང་པོ་ <«གཡུང་» «ལི་» «ལེ་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།> དག་བྱེར་ནས་ <«ལི་» «རྩྭ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།>

y prennent de nombreux aliments purs et nobles et

འོངས་དྲི།

reviennent et

ཟ་བར་བྱེད་ན་ <«ལེ་» «ཙྰ་» «ཞལ་» + དེའི་ཚོ།>

les mangent. De ce fait,

Si, comme elles, je possédais ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est. J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations et de nombreux troupeaux. Je pourrais alors manger les aliments purs et nobles que je recevrais en quantité. Il faut que j'obtienne ces pouvoirs surnaturels. »

བདག་གིས་ཀྱང་ལྷ་ལྷ་ཞིག་ཐོབ་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཡང་སོང་།

si j'obtenais moi aussi ces pouvoirs surnaturels, j'irais aussi à Videha, le continent de l'Est.

བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྱི་དང་རྩལ་གྱི་བན་ <«ཤི་»> <«ཞི་»> ལང་སྤྱོད་དང་སྤྱི་མི་ <«གཡང་»> <«ཤི་»> <«ཤི་»> ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ <«གཡང་»> <«ཤི་»> ལྷ་ལྷ་དང་། གཞན་ཡང་
ལྷོངས་འབྱོར་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལོ་ལོ་གསུམ་པ་དང་སྤྱོད་དང་མི་མང་པོས་གང་བའི་ལྷོངས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སོང་ལ།

J'irais aussi à Kurava, le continent du Nord, à Godānīya, le continent de l'Ouest, dans le monde des Trente-Trois Dieux, et aussi dans les contrées riches, prospères et heureuses, où les moissons sont bonnes, et où vivent de grandes populations d'animaux et d'humains et

ལ་ཐས་གཙང་མ་བཟང་པོ་མང་པོ་སྤྱངས་ཏེ་

j'y prendrais aussi de nombreux aliments purs et nobles et

བཟང་བ་ཞིག་ན།

je les mangerais. Donc,

མ་ལ་

décidément,

བདག་གིས་ཀྱང་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ་སྤྱོད་མོ།

moi aussi, je développerai les pouvoirs surnaturels. » pensa-t-elle.

« Qui pourrait m'expliquer le moyen de les obtenir ? se demanda-t-elle. Les nonnes, puisqu'elles sont toutes jalouses, ne diront rien. Les moines, il est difficile de les aborder. Je ne réussis même pas à entamer une conversation avec ceux qui sont dans notre nonnerie. Jamais ils ne m'expliqueront les étapes pour acquérir ces pouvoirs...

དེས་ཡང་བསམས་པ།

Elle pensa aussi : «

བདག་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་གི་མན་རག་སྤྱོད་རྩལ་པ་སུ་ཞིག་ཡོད།

Qui se trouve-t-il qui puisse m'enseigner les instructions des pouvoirs surnaturels ?

གལ་ཏེ་བདག་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། འདིན་དགོས་པ་རྣམས་ཐག་དོག་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་གི་ལམ་སྤྱོད་ཏོ།

Si je me rends auprès de ces nonnes, étant donné qu'ici les nonnes sont jalouses, elles ne m'enseigneront pas la voie des pouvoirs surnaturels.

དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ <«ཤི་»> <«ཞི་»> ཤར་དགའ་ <«ཏུ་»> ཏོ།

il est difficile de se faire entendre des moines (lit. il est difficile d'arriver [jusqu'à] leur oreille), et

བདག་ཅག་གཤམ་ལག་ལང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་བེད་དུ་ཡང་མི་བརྟའ་ན།

si je ne parviens même pas à parler à ceux qui vivent dans notre vihāra,

ལྷ་ལྷ་ལྷ་གི་ལམ་ <«གཡང་»> <«ཤི་»> མན་རག་སྤྱོད་པ་ལྷ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱིས་ <«ཞི་»> ཏོ།

il va sans dire [qu'il sera impossible] qu'ils m'enseignent les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

Et si j'allais trouver le Groupe des Six ? Ils sont des parents éloignés, donc ils voudront toujours que je réussisse et ils seront toujours prêts à m'aider. Comment faire ?... Je vais m'attirer leur sympathie en leur faisant des cadeaux. Je leur adresserai ensuite ma requête. » Elle les invita chez elle. Quand ils furent comblés des nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains, elle se prosterna à leurs pieds et dit :

« Êtres sublimes, veuillez m'écouter. Je voudrais obtenir les pouvoirs surnaturels. Je sais qu'il vous est possible de m'expliquer comment les obtenir, aussi je vous demande de me donner les instructions pour les développer. Je voudrais les recevoir de votre part.

མ་ལ་

Décidément,

བདག་ཕྱག་སྡེ་ནམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ན་ནི། དེ་དག་བདག་གི་གཉེན་ <«གཡུང་»——«ལེ་»མཉེན།> ཡིན་པས། རྟག་ཏུ་བདག་གི་དོན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཕན་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ།

si je vais auprès du Groupe des Six, puisqu'ils font partie de mes proches et qu'ils souhaitent la réussite de toutes mes entreprises et voudront toujours m'aider,

དེ་དག་གིས་ནི་བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཀྱང་རུས་ན་

ils sont en capacité de m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Dans ce cas,

བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།

comment vais-je procéder ?

ཐོག་མ་ <«ཙྰ་མང་» ཁོ་ནར་བདག་གིས་དེ་དག་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་གཅེས་ <«ལེ་»གཅེས། «ཙྰ་»གཅེས།> ལ་

Pour commencer, je les mettrai en bonne disposition avec des biens matériels, puis

ཕྱིས་བདག་གིས་འདོད་དག་ལ་དོན་དེའི་གསོལ་བ་གདབ་བོ་སྟུམ་

je leur adresserai ma requête. »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

དེས་དེ་དག་སྐྱོན་བླངས་ཏེ།

elle les convia et

རང་གི་ལག་ནས་བཟང་པོ་དང་བཅའ་བ་གཅིང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་ཆོས་པར་ <«གཡུང་»ག།> བྱས་ནས།

elle les satisfit de nombreux mets et condiments purs et nobles qu'elle servit de ses propres mains et

ཀླང་པ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ཏེ་

se prosterna à leurs pieds et

སྐྱུས་པ།

dit : «

འཕགས་པ་དག་

[Êtres] sublimes,

མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

veuillez écouter (lit. savoir) [ce qui suit].

བདག་ནི་རྒྱ་འཕུལ་བསྐྱབ་ <«ཞུ་»སྐྱབ།> པར་འཆོལ་ལ་ <«ལེ་»ཞུ།> |

Je voudrais développer les pouvoirs surnaturels. De plus,

ཁྱེད་ཀྱང་ <«གཡུང་»ལེ་——ཀྱང་།> བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་སྟོད་གྱིས་ <«ཞུ་»གྱི།>

il vous est possible de m'enseigner la voie des pouvoirs surnaturels.

Donc,

བདག་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་དུ་གསོལ།

veuillez m'enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels.

ཁྱེད་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིས་རྩལ་བསྐྱེད་པར་འཇམ་ལོ།

Grâce à vous, j'aimerais développer les pouvoirs surnaturels. »

— Sthūlanandā, répondirent-ils, ne connaissez-vous pas le dicton ?

*“À personne tu ne donneras ta science ;
Que ta science disparaisse quand tu mourras.
Contre une autre science tu l’échangeras,
Ou contre des services et des richesses.”*

Ceci étant, si vous voulez notre aide pour accomplir les pouvoirs surnaturels, commencez par nous inviter pendant trois mois et offrez à chacun de nous les six possessions d’un moine. » Elle se prosterna à leurs pieds et dit :
« Montrez-moi le moyen d’obtenir les pouvoirs surnaturels. Je ferai ce que vous voulez.

རྒྱལ་ཤེ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

ཚན་མོ་དག་འཇོ།

Sthūlanandā,

རིག་པ་སྤུ་ལ་འད་སྦྱིན་མི་བྱ།

"À personne ne donneras-tu ta science.

རིག་དང་མཉམ་དུ་འཇི་བར་བྱ།

Tu mourras avec ta science

ཡང་ན་རིག་པས་རིག་པ་བརྗེ།

Ou tu échangeras ta science contre une autre,

ཡང་ན་སྤྱི་བུ་ཐོར་ཕྱིར་སྦྱིན། །ཞེས་

Ou tu la donneras contre des services ou des richesses.”

བྱ་བ་ཁྱོད་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེ་» «རྩེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» «ཐེད་»> ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ།

n’as-tu pas entendu ceci ?

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་

Ceci étant,

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དེད་ལས་ <«གཡུང་» «ལི་» «ཤེ་» «རྩེ་» «ཙྰ་» «ཞོལ་» «ཐེད་དེད་ལས། «ཐུ་» ཐོད་དེད་ལ།> རྩལ་བསྐྱེད་པསྐྱེབ་ <«ཞོལ་» «སྒྲུབ་»> པར་འདོད་ན།

si tu veux accomplir les pouvoirs surnaturels avec nous (lit. depuis nous),

སྤྱི་མེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱིན་དོངས་ལ།

avant tout, invite-nous pendant trois mois et

རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡི་བྱད་ནམས་པ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་

offre à chacun de nous les six objets. »

བྱས་སོ་ <«གཡུང་» «ཤེ་» «ཐོལ་ན།> ||

dirent-ils.

དེ་ནས་དེས་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཇམ་ལ་ཏེ་

Alors, elle se prosterna à leurs pieds et

སྒྲུས་པ།

dit : «

བདག་ལ་རྩལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་ཅིག་དང་

Veillez m’enseigner les instructions de la voie des pouvoirs surnaturels. Alors,

དེ་བཞིན་དུ་བགྱིདོ།

je ferai comme vous demandez (lit. comme ceci). »

— Sœur aînée, répondirent-ils, au début, faites attention à rendre votre corps plus léger. Après, par l'habitude que vous aurez acquise, obtenir les pouvoirs surnaturels vous sera aisé.

— Comment dois-je rendre mon corps plus léger ? demanda-t-elle.

— D'une part, réduisez votre nourriture le temps qu'il faut. D'autre part, le premier jour, entraînez-vous à sauter de la hauteur d'un siège sur lequel vous aurez grimpé. Puis, le jour suivant, sautez du haut de deux sièges empilés. Du troisième au septième jour, ajoutez un siège et continuez de vous entraîner. Après, grimpez sur un toit et sautez de cette hauteur. Alors, votre corps sera familiarisé à cet exercice et il sera devenu léger. À ce moment, vous accéderez facilement aux pouvoirs surnaturels du fait de votre entraînement. »

དུག་ཐེ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

Le Groupe des Six lui dit : «

ཆེ་ཞེ་

Sœur aînée,

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྗེ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཁྱི>}ལུས་ཐོན་ཡང་བར་གྱིས་དང་།

avant toute chose, prenez la précaution de rendre votre corps plus léger. Puis,

ཕྱིས་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་དཀའ་བ་མེད་དོ།

après, du fait de la familiarisation, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

བདག་གིས་ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་ལུས་ཐོན་ཡང་བར་བགྱི་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཁྱི>}།

Par quel moyen dois-je prendre la précaution de rendre mon corps plus léger ? »

དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ།

Ils dirent : «

རེ་ཞིག་ཁ་ཟས་ཉུང་དུ་བློ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཐོག་ཀྱི་ཞིག>}ཤིག་།

Pour un temps, mangez peu de nourriture.

དེ་ནས་དང་པོའི་ཉིན་པར་ནི་ཁྱེད་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོགས་^{<«གཡུང་»«པེ་»མཛོགས་>}ལ་

Ensuite, le premier jour, grimpez sur un petit trône et

མཛོངས་ཤིག་།

sautez.

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དེ་^{<«སྐར་»«ལྗམ་»—དེ>}ཉིན་པར་ཁྱེད་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་^{<«གཡུང་»«པེ་»ཐོག་ཀྱི་ཞིག>}གྱིས་ལ་

De même, le jour d'après, empilez deux petits trônes et

དེའི་སྟེང་དུ་^{<«གཡུང་»དེ>}འཛོགས་ནས་

grimpez dessus et

དེ་ལ་མཛོངས་^{<«གཡུང་»«པེ་»མཛོངས་>}ཤིག་།

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཁྱེད་^{<«གཡུང་»ཁྱེད>}བདུན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཞུགས་ལ་

De même, empilez un petit trône de plus à partir du troisième jour

jusqu'au septième et

དེའི་སྟེང་དུ་འཛིག་ནེ་

grimpez dessus et

དེ་ལས་མཆོངས་ཤིག།

sautez de là.

དེ་བཞིན་དུ་ཁང་ཐོག་ <«གཡང་»དོག་«འི་»«ཙྰ་»ཐོག་> ནས་[23a]ཁྱེད་མཆོངས་ཤིག་དང་

De même, sautez aussi depuis le toit. Ainsi,

དེའི་ཆོ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་ཟོན་ཡང་བར་འགྱུར་རོ།།

à ce moment, du fait de la familiarisation, votre corps sera devenu plus léger par précaution.

དེའི་འོག་དུ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩུ་ལུས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

Après ça, la familiarisation [à ceci] vous fera accomplir les pouvoirs surnaturels. »

Sthūlanandā appliqua les instructions exactement comme elles les avaient reçues. Le septième jour, elle se cassa la hanche en tombant du haut des sept sièges.

« Êtres sublimes, dit-elle alors au Groupe des Six, regardez ce qu'il m'est arrivé. Je n'ai toujours pas de pouvoirs surnaturels. Maintenant, que dois-je faire ?

དེ་ནས་དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དག་འཛོམས། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་མན་ངག་བསྟན་པ་དེ་ <«གཡང་»«འི་»+དོག་གིས་> བཞིན་དུ་བྱས་ནས་

Ensuite, dès qu'elle entendit ceci, Sthūlanandā suivit (lit. fit) les instructions qu'ils lui avaient enseignées et

ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་དེས་ཁྱིུ་ <«གཡང་»ཁྱིུ་«ཉིན་»> བདུན་བཅེགས་ <«གཡང་»«འི་»«ཙྰ་»«འི་»«ཙྰ་»«ཙྰ་»> ལས་མཆོངས་ནས་

le septième jour, elle sauta des sept petits trônes empilés et

ཁྱེད་པ་ཆག་གོ་ <«གཡང་»«འི་»«ཙྰ་»ཆག་གོ་>།།

se brisa le dos.

དེ་ནས་དེས་རྒྱག་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟན་ <«གཡང་»«ཙྰ་»> དེ།

Alors, elle l'expliqua au Groupe des Six : «

འཕགས་པ་དག་ <«གཡང་»«ཙྰ་»>

[Êtres] sublimes,

བདག་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་གྱིས་

je suis dans cette situation (lit. je suis uniquement comme ça),

མ་མཆིས་ན།

je n'ai pas [obtenu les pouvoirs], donc

དེ་ <«འི་»«ཙྰ་»> བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་

maintenant, comment [dois-]je faire ? »

བྱས་སོ།།

dit-elle.

— Tout ce que nous savons, répondirent-ils, nous vous l'avons expliqué : la manière de rendre votre corps plus léger par précaution, puis l'accès facilité aux pouvoirs surnaturels. À partir de là, ce que vous faites ne nous regarde plus. »

རྒྱག་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟེན་པ།

Le Groupe des Six lui répondit : «

བདག་ཅག་གིས་ཅི་ཤེས་པའི་མན་ངག་ནི་ཁྱེད་ལ་ <«ཙྰ་»+ག་> བསྟན་ཟིན་ཏེ།

Nous vous avons enseigné toutes les instructions que nous

connaissons :

ཐབས་འདིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཟོན་ཡང་བར་གྱུར་ལ།

par tel moyen, votre corps deviendra plus léger par précaution et
ཕྱིས་རྩ་འཕུལ་ཡང་དཀའ་བ་མེད་དོ།

par la suite, les pouvoirs surnaturels ne seront pas difficiles.

དེ་ཕན་ཅད་ <«གཡང་» «མེ་» «སྤར་» «ཞོལ་» «ཅད།»> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་པར་ཟད་དོ།

En dehors de ça (lit. à partir de là), ce que vous devez faire (lit. comment vous ferez), c'est à vous de voir (lit. vous le savez vous-même). »

Cette réponse l'enserra toute entière dans une colère intense. Elle les força à avouer la tromperie. Elle les humilia en public, eux qui étaient de passage dans la nonnerie, jusqu'à ce qu'ils perdirent toute envie de recommencer et s'enfuirent au loin. Elle s'assura que tout le monde fût au courant de sa mésaventure, que leurs agissements fussent connus. Elle les insulta et les couvrit de honte.

དེ་ནས་དེ་ <«གཡང་» «མེ་» «དེ།»> ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཚོན་མོ་དག་འཕོ་ཁྲོ་བའི་ <«སྤར་» «མོ་ཁྲོ་བས།» «ཞོལ་» «མོ་ཁྲོ་བས།»> ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས།

Alors, en entendant ceci, Sthūlanandā donna naissance à une émotion (lit. ce qui enserra entièrement) de colère intense. Alors,

དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་དེ་དག་ཚར་བཅད་དེ་

elle leur fit avouer la tromperie (lit. les défit en débat), eux qui étaient venus au vihāra et

ཞེ་གཙོད་པའི་ཚིག་གིས་དཔུས་ལུང་ནས་

elle révéla leur imposture avec des propos humiliants et

གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་ <«གཡང་» «མེ་» «བཏད།»> དོ།

les expulsa du vihāra.

སྦྱོ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བསྟན་ <«གཡང་» «མེ་» «བཏད།»> ནས་

elle raconta son aventure (lit. ce sens) à d'innombrables (lit. diverses) personnes et

ཁ་བྱས་ཏེ་

fit connaître leurs agissements (lit. fit de la bouche) et

སྟོད་ཅིང་འཕྱས་སོ།

les insulta et les couvrit de honte.

Les moines voulurent en savoir plus et demandèrent au Bienheureux : « Vénérable, les émotions perturbatrices contrôlent et perdent la nonne Sthūlanandā qui voulait acquérir les pouvoirs surnaturels. Elle a convié ces moines pendant trois mois entiers. Elle a partagé entre eux une grande quantité de bols à aumône et d'habits monastiques. Pourtant, elle n'a rien obtenu. Comment est-ce possible ?

དེ་ནས་སྐབས་དེ་དག་སྟོང་དག་གིས་ཐོས་ནས་

Alors, à cette époque, les moines l'entendirent et

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ་ <«ཙོ་» «ཏེ།»>

demandèrent au Bienheureux et

འདི་སྐད་ཅེས་སྟེན་སོ།

dirent ceci : «

བཙུན་པ་

Vénérable,

དགེ་སློང་མ་ཚཱ་མོ་དགའ་མོ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྤྲད་དུ་དམས་ <«གཡང་»«པེ་»ལྷལ་> ཤིང་ཉམས་པར་བྱར་ལ།
 la nonne Sthūlanandā est enserrée et perdue pour [avoir voulu] les
 pouvoirs surnaturels. De plus,
 དེས་དགུང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡར་དངས་པ་དང་།
 elle les a convié pendant trois lunes entières et
 ལྷུང་ <«ཙྰ»+ག> བཟེད་དང་ཚེས་གོས་མང་པོས་ཀྱང་ <«གཡང་»«པེ་»«རྩར་»«ཙྰ»«ཞེས་»—ཀྱང་> བཞོད་ལ།
 elle a partagé entre eux de nombreux bols à aumône et [de nombreux]
 habits monastiques, mais
 དེས་རྩུ་འཕུལ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཟེགས།
 malgré ceci, elle n'a pas obtenu les pouvoirs surnaturels. Posez-y
 votre regard. »

— Ce n'est pas la première fois que la nonne Sthūlanandā est trompée par le Groupe des Six, dit le Bienheureux. Écoutez donc comment ils l'ont trompée dans le passé, et comment elle n'a non plus obtenu ce qu'elle espérait.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ།
 Le Bienheureux dit : «
 དགེ་སློང་མ་ <«གཡང་»—སལ> ཚཱ་མོ་དགའ་མོ་ནི་རྒྱལ་སྡེ་རྩམས་ཀྱིས་ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་བྱིད་པར་མ་ཟད་དེ།
 Ce n'est pas uniquement maintenant que la nonne Sthūlanandā est
 trompée par le Groupe des Six. En effet,
 ཇི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བྱིད་དེ།
 la manière dont dans le passé, ils la trompèrent aussi et
 རོན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཅིག །
 dont elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens), écoutez-
 le.

Moines, dans un passé lointain, le roi Brahmadatta régnait dans la ville de Vārāṇasī. De nombreux charpentiers travaillaient sur le chantier d'une nouvelle résidence du palais royal. Ils redressaient les troncs tordus au cordeau. La trésorière du roi, une dame bossue, les regardait redresser ces troncs. “Que ces charpentiers sont habiles ! pensait-elle. Ces troncs sont rigides et rugueux. Ils parviennent pourtant à les redresser ! En comparaison, mon dos est doux et flexible. Il leur sera aisé de le redresser. Pourquoi n'y parviendraient-ils pas ?”

དགེ་སློང་དག་
 Moines,
 རྩོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། ཁྱོད་ཁྱེར་བླ་རྒྱལ་སྡེ་ཚངས་པས་བྱིན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ། <«གཡང་»«པེ་»«རྩར་»«ཙྰ»—རྒྱལ་པོ་བྱེད་དེ།>
 dans une époque maintenant révolue, dans la ville de Vārāṇasī, le roi
 Brahmadatta régnait et
 རྒྱལ་པོ་དེའི་པོ་བྲང་ན་ཁང་བཟངས་ <«ཞེས་»བཟངས་> ཞིག་གསར་དུ་བྱེད་པ་
 dans le palais de ce roi, une nouvelle demeure était construite.
 དེར་ཤིང་མཁན་མང་པོ་ <«གཡང་»མོ> ཞིག་ལས་བྱེད་དེ།
 Là, de nombreux charpentiers travaillaient et
 དེ་དག་གིས་སྤྱང་པོ་ཡོན་པོ་གང་[23b]ཡིན་པ་ <«ཙྰ»—གང་ཡིན་པ> དེ་དག་ཐིག་གིས་ <«གཡང་»«པེ་»—གིས> བཏབ་ནས་
 ils traçaient des lignes sur les troncs qui étaient tordus et

ངང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་།

ils les redressaient. Alors,

རྒྱལ་པོ་དེའི་དཀོར་བ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «རྩར་» «ཙོ་» «ཞོལ་» བཏོད་པ། > བུད་མེད་སྐུར་མོ་ཞིག་འདུག་ <«གཡུང་» «པེ་» འདུག། > བ་དེས། ཤིང་མཁན་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཡོན་པོ་
རྣམས་ཐིག་གིས་བཏབ་ནས་

une femme bossue était la trésorière du roi. Les charpentiers qui
tracèrent des lignes sur les troncs tordus et

ངང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་།

qui les redressaient, elle le vit.

མཐོང་ནས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོ་ <«གཡུང་» «ལི་» > སྤྱིས་པ་

L'ayant vu, elle se dit : «

ཤིང་མཁན་འདི་དག་ནི་མཁས་ཏེ་ <«གཡུང་» བཏོ། «པེ་» བ་སྟེ། >

Ces charpentiers sont habiles. En effet,

འདི་ལྟར་སྤྱོད་པོ་མཁའ་ <«གཡུང་» «ལི་» «པེ་» «རྩར་» «ཙོ་» འཇང་། > ལ་རེག་ན་རྩལ་ <«གཡུང་» «པེ་» རྩལ་། > བ་དག་ཀྱང་ངང་པོར་ <«གཡུང་» «པེ་» བོ། > སྤྱོད་རྩལ་ན།

ces troncs qui sont rigides et rugueux au toucher, s'ils parviennent
à les redresser,

བདག་གི་རྒྱབ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།

il ira de soi [qu'ils parviendront à le faire] pour mon dos qui est
doux et flexible.

ཇི་ <«ཞོལ་» «ལི་» > སྟེ་སྤྱོད་མི་རྩལ་སྟུམ་

Comment seraient-ils incapables de le faire ? »

བསམས་ནས།

pensa-t-elle. Puis,

Elle alla leur parler :

“Seriez-vous capables de redresser mon dos ?

— Nous en sommes effectivement capables, mais il nous faudra une récompense :

invitez-nous à manger pendant trois mois et donnez-nous beaucoup d'habits et

d'ornements. Seulement après, nous redresserons votre dos.

— Je ferai ce qui vous plaira”, dit-elle. Trois mois durant, elle leur servit de nombreux

plats et condiments purs et nobles. Le dernier jour, elle leur offrit des habits et des

ornements.

“Vous avez reçu votre récompense. Maintenant, redressez mon dos.

དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་

elle se rendit auprès d'eux et

སྐྱས་པ།

dit : «

ཀྱེ་

Hé !

ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱབ་སྐུར་བ་བསྐྱང་བར་ <«གཡུང་» «པེ་» བསྐྱངས་བར། > རྩལ་སམ།

Êtes-vous capables de redresser la bosse de mon dos ? »

དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ།

Ils dirent : «

ངེད་ཀྱིས་ <«གཡུང་» «པེ་» ཀྱི། > རྩལ་ནི་རྩལ་མོད་ཀྱི་

Nous pouvons effectivement le faire (lit. avoir la capacité, nous
l'avons),

འོན་ཀྱང་སྐར་ཇི་ <«ཙོ་» «ལི་» > ཁོ་མོ་ཅག་ལ་རྩན་པ་བྱིན་ཏེ།

mais avant toute chose, donnez-nous des présents et

ཐཱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཡམ་འོངས་ལ་

conviez-nous pendant trois mois et

གོས་ <«གཡུང་»གོག> དང་རྒྱན་མང་པོ་དག་ཀྱང་བྱིན་ཅིག་དང་

donnez-nous aussi de nombreux habits et ornements. Alors,

དེ་འོག་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་དང་པོར་བསྐང་རྟོ།

après ça, nous redresserons votre dos. »

དེས་སྒྲུལ་པ།

Elle répondit : «

ཁྱེད་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་བཞིན་དུ་ <«གཡུང་»ལི་»ལེ་»ལྟར་»ཙོ་»ཞོལ་»-དུ།> བྱའོ་ཞེས་

Je ferai comme il vous plaira. »

བྱས་ནས་

dit-elle. Puis,

དེས་ <«གཡུང་»ལི་»ལེ་»ལྟར་»ཙོ་»ཞོལ་»-དེས།> དེ་དག་ཐཱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་གཅང་མ་བཟང་པོ་མང་པོས་བཀྱར་

<«གཡུང་»ལི་»ལེ་»ལྟར་»ཙོ་»ཞོལ་»-ཐུང་> ཅས།

elle les gratifia de nombreux plats et condiments purs et nobles

pendant trois mois et

ཐ་མའི་ཉིན་པར་གོས་དང་རྒྱན་དག་ཀྱང་བྱིན་ཏི་

le dernier jour, elle leur donna les habits et les ornements et

སྒྲུལ་པ།

dit : «

བདག་གིས་ཁྱེད་ལ་རྟོག་པ་སྤུལ་ལགས་ཀྱིས་ <«ཞོལ་»ཀྱི།>

Je vous ai accordé les présents. Alors,

ད་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ <«གཡུང་»ལི་»ལེ་»ལྟར་»ཙོ་»ཞོལ་»-ཀྱིས།> བདག་གི་རྒྱབ་སྐྱར་བ་དང་པོར་སྐྱང་ཞིག་།

maintenant, redressez la bosse de mon dos. »

— Sœur aînée, répondirent-ils, les troncs tordus, nous les redressons au cordeau. Nous traçons des lignes et nous les taillons à la hachette. Si vous supportez ce traitement, nous tracerons des lignes sur votre dos et nous le taillerons à la hachette
— Mais... j’en mourrais ! Jamais je ne survivrais à un tel traitement ! rétorqua-t-elle.
— C’est tout ce que nous savons faire, répondirent-ils. Maintenant, le choix que vous ferez ne regarde que vous.”

དེ་དག་གིས་སྒྲུལ་པ་

Ils dirent : «

ཆེ་ཞེ་ <«གཡུང་»ལེ་»ཞེས།>

Sœur aînée,

བདག་ཅག་གིས་ནི་སྐྱང་པོ་ཡོན་པོ་རྣམས་ཐིག་གིས་ <«གཡུང་»གི།> བཏབ་ནས་

nous traçons des lignes sur les troncs tordus et

སྟ་རེས་བཞོགས་ <«གཡུང་»སྟ་རེས་བཞོགས། «ཞོལ་»སྟ་རེས་བཞོགས།> ཏི་

nous les taillons à la hache et

དང་པོར་སྐྱང་ན། <«གཡུང་»ལེ་»ཞེས།>

nous les redressons. Donc,

གལ་ཏི་ཁྱོད་ <«གཡུང་»ལེ་»ཞེས།> ཀྱིས་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་རྒྱས་ན་ནི། བདག་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཐིག་གིས་བཏབ་སྟེ་

si vous êtes capables de supporter un tel traitement (lit. un tel mal), nous tracerons des lignes sur votre dos et

སྟ་རེས་བཞོགས་ <«ཞོལ་»གཞོགས།> ལ་

nous le taillerons à la hache et
དང་པོར་བསྐྱར་རྟོ།

nous le redresserons. »

དེས་སྒྲུས་པ།

Elle répondit : «

ཐབས་དེས་ནི་བདག་འཆི་བར་འགྱུར་རྟེ།

De cette manière, je vais mourrir ;

བདག་འཆི་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་རྟོ།

je n'ai aucune chance (lit. aucun opportunité de) de vivre. »

ཤིང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

Les charpentiers dirent : «

ཁོ་མོ་ <«ཙྰ»+གི> ཐག་གི་ <«ཞྭ»གིས་> ཤེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བད་དེ་ <«ཙྰ»དྲོ།

Ce que nous connaissons est limité à uniquement. Alors,

དེ་ཕན་ཅད་ <«མྱར»«ཞྭ»ཅད།> ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་སུ་བད་རྟོ།

après ça, ce que vous ferez dépend de vous (lit. vous le savez vous-même). »

Toute honteuse, voyant qu'elle s'était fait rouler, elle se tut et n'osa jamais en parler à quiconque.

དེ་ནས་དེ་སྤྱིངས་རྟེ།

Ensuite, elle devint honteuse et

རེ་ཐག་ཆད་ནས།

perdit tout espoir et

ཁ་རོག་པར་འདུག་སྟེ།

se tint en silence et

སུ་ལ་ཡང་ཅུང་བད་ཀྱང་སྒྲུ་བ་མ་ཡོད་རྟོ།

n'osa en toucher le moindre mot (lit. même un peu) à personne.

Voyez-vous, moines, la vieille dame de cette époque est aujourd'hui Sthūlanandā. Les charpentiers sont aujourd'hui les membres du Groupe des Six. Ils la trompèrent alors comme ils l'ont fait maintenant. Elle n'obtint pas plus ce qu'elle voulait qu'elle a obtenu de pouvoirs surnaturels. »

དག་སྣོད་དག་

Moines,

ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས་

qu'en pensez-vous ?

དེའི་ཆོ། སྐར་མོར་ <«གཡུང་»བཞོད་པར། «ཤི་»བཟན་མོར།> བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོན་མོ་དག་འཕྲོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།

À cette époque, cette vieille dame est Sthūlanandā elle-même.

དེའི་ཆོ་ཤིང་[24a]མཁན་དུ་བྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྩྭ་མེ་ <«ལི་»«ཙྰ»སྟེ།> འདི་དག་ཉིད་ཡིན་རྟེ།

À cette époque, ceux qui étaient les charpentiers sont les [membres du] Groupe des Six eux-mêmes. Ainsi,

དེའི་ཆོ་ཡང་འདི་དེ་དག་གིས་བྲིད་ནས་

à cette époque, ils la trompèrent et

དོན་དེ་མ་གྲུབ་པོ།

elle n'obtint pas ce qu'elle voulait (lit. son sens).

ད་ལྟར་ཡང་འདི་དེ་ <«གཡུང་»-དྲི> དག་གིས་བྲིད་ནས་

Maintenant aussi, ils la trompèrent et

འདི་རྩལ་ལྟུང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

elle n'obtient pas non plus les pouvoirs surnaturels.